

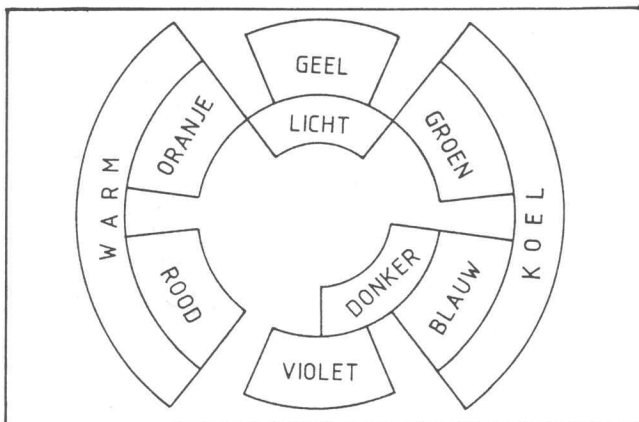
Om iets te kunnen zien is licht nodig. De lichtstralen van de zon noemen we wit. Hoe wonderlijk het ook klinkt, wit licht bevat alle kleuren die wij om ons heen waarnemen. De regenboog is hiervan een duidelijk voorbeeld.

Newton ontdekte dat er diverse kleuren ontstonden als men zuiver wit licht door een prisma liet schijnen.

Alle gekleurde objecten, dus alles om ons heen, bevatten pigmenten, die de eigenschap hebben bepaalde stralen te absorberen en andere te reflecteren. Wat wij waarnemen zijn alleen de gereflecteerde stralen; het pigment in de schil van een rode appel kaatst dus alleen de rode stralen terug en absorbeert alle andere. De meeste mensen beschrijven de kleuren op een onnauwkeurige manier, zoals hemelsblauw, vuurrood en grasgroen. In het dagelijks leven zijn deze benamingen nauwkeurig genoeg.

Als men echter met kleuren werkt zijn ook andere zaken van belang. Een aantal kleuren heeft namen gekregen. Niet alle talen kennen evenveel kleurnamen, maar een mens kan veel meer kleuren onderscheiden dan er namen voor bestaan.

De regenboog rangschikt de kleuren in een geleidelijke overgang. Er is geen scherpe grens tussen twee opeenvolgende kleuren van de regenboog, bijvoorbeeld rood en oranje. Altijd zijn er tussenliggende nuances. Als we de buitenste kleuren van de regenboog op elkaar laten volgen, sluit de reeks kleuren zich tot een cirkel (tussen violet en rood ligt dan purper).

In een kleurencirkel staan de sterkste kleurverschillen (contrasten) tegenover elkaar. Contrastkleuren lijken elkaar te versterken. Behalve deze zuivere kleurcontrasten zijn er nog andere contrasten, bijvoorbeeld licht-donker en warm-koud.

Het licht-donker contrast is het sterkst bij zwart en wit, maar speelt ook bij andere kleuren, bijvoorbeeld blauw en geel.

GEBRUIK VAN KLEUREN

Iedere kleur staat op zich zelf en komt het beste uit op een licht grijze ondergrond. Als je combinaties van kleuren gaat maken zullen zij elkaar altijd beïnvloeden. Neem maar eens een proefje met een stukje rood spinnakernylon: leg dit achtereenvolgens op verschillende gekleurde ondergrond en telkens zal het rood anders lijken.

Probeer zo nog wat andere kleuren te combineren. U leert dan de kleuren een beetje naar waarde te schatten.

ZEGGINGSKRACHT

Kleuren oefenen een sterke invloed uit op onze gevoelens. Men spreekt dan ook van warme en koele kleuren. De warme kleuren zijn geel, oranje en rood. De koele kleuren zijn groen en blauw.

Omdat kleuren ons gemoed blijkbaar beïnvloeden, worden ze tegenwoordig heel bewust toegepast om reacties bij mensen op te roepen.

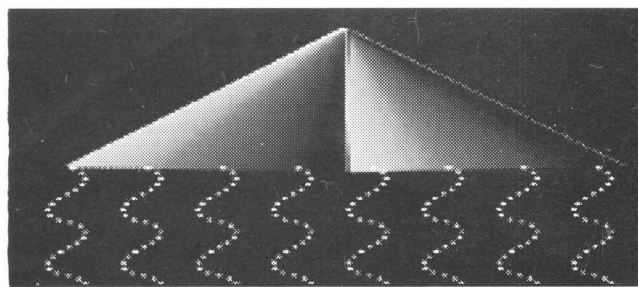
KLEUREN VOOR VLIEGERS

Kleur is een van de krachtigste middelen om een vlieger te laten "spreken". Je moet goed bedenken, dat de kleur van spinnakernylon op de rol in de winkel er anders uitziet dan in de lucht. Bij doorvallend licht wordt de kleur helderder, vaak lichter. Houdt de lap tegen het licht om de juiste kleur te zien. De grote afstand waarop de vlieger gewoonlijk staat, maakt dat kleine kleurvlakken zich in onze waarneming vermengen tot één kleur.

Afbeeldingen moeten niet te gedetailleerd zijn, want ook vormen vloeien anders in elkaar over, tenzij we dat juist willen. Dit kan bijvoorbeeld bij mozaïek, waar veel kleine kleurvlakjes een vorm of kleur maken. Denk hierbij ook aan de rasters van kleurendrukken in folders en tijdschriften.

Probeer daarom de kleuren te onderscheiden en te combineren. Door veel met kleuren om te gaan, ervaart men de werking van iedere kleur. Kijk ook eens goed naar het TV-testbeeld voor de kleur- en grijsladder, of haal eens wat staaltjes bij een verhandelaar en werk daar eens wat leuke combinaties mee uit.

Theo

LAAT BINNENGEKOMEN BERICHT

Een noodlottig ongeval met een stuntvlieger in IJmuiden, nadat de opmaak van dit blad was afgerond, dwingt ons tot een ongebruikelijke reactie. In een extra bijvoegsel geeft Servaas van der Horst met instemming van de redactie zijn visie op het gebeurde.

Redactie